

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੇਅਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਦਮੀਆਂ ਲਈ ਕਈ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ: ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

Posted On: 26 NOV 2017 2:27PM by PIB Chandigarh

India's dairy sector offers numerous possibilities for entrepreneurs globally: Shri Radha Mohan Singh

Milk production increased by 18.81% in 2016-17 when compared to 2013-14: Shri Singh

Per capita availability of milk increased from 307 gm/day in 2013-14 to 351 gm/day in 2016-17

National Milk Day Celebrations

ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੇਅਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਦਮੀਆਂ ਲਈ ਕਈ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ: ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

2013-14 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2016-17 ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ 18.81% ਵਧਿਆ: ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ

ਸਾਲ 2013-14 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁੱਧ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ 307 ਗ੍ਰਾਮ / ਦਿਨ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2016-17 ਵਿੱਚ 351 ਗ੍ਰਾਮ ਹੋ ਗਈ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੁੱਧ ਦਿਵਸ ਸਮਾਰੋਹ

ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ “ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੁੱਧ ਦਿਵਸ ਸਮਾਰੋਹ ” ‘ਤੇ ਅਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੁੱਧ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਦਮੀਆਂ ਲਈ ਵਧੀਆ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ 15 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਲਬਧੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਦੁਧਾਤੂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਨੇਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2013-14 ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰੀਬ 137.7 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਦੁੱਧ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਵਧਕੇ ਵਰ੍ਹੇ 2016-17 ਵਿੱਚ 163.6 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਰ੍ਹੇ 2013-14 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ 2016-17 ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ 18.81% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁੱਧ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਵਰ੍ਹੇ 2013-14 ਵਿੱਚ 307 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਵਰ੍ਹੇ 2016-17 ਵਿੱਚ 351 ਗ੍ਰਾਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਵਰ੍ਹੇ 2011-14 ਦਰਮਿਆਨ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਵਾਧਾ ਦਰ 4% ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ 2014-17 ਵਿੱਚ 6% ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਵਾਧਾ ਦਰ 2014-17 ਵਿੱਚ 2% ਰਹੀ।

ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੂਮੀਰੀਣ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਡੇਅਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੱਕਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਰੀਬ 7 ਕਰੋੜ ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਡੇਅਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਕੁੱਲ ਗਊਆਂ ਦੀ 80% ਅਬਾਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੰਮ ਕਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ 70% ਹਿੱਸਾ (ਕਰੀਬ 44 ਲੱਖ) ਡੇਅਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰੀਬ 3 ਲੱਖ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਔਰਤਾਂ ਮਹਿਲਾ ਡੇਅਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 380 ਔਰਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੁੱਧ ਸੰਘਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁੱਧ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੁਪਏ 10881 ਕਰੋੜ ਦੀ ਡੇਅਰੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ (ਡੀਆਈਡੀਐੱਫ) ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਧੇਰੇ ਦੁੱਧ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਬਲਕ ਮਿਲਕ ਡੂਲਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਦੁੱਧ ਚਿਲਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਸਿਰਜਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਦੁੱਧ ਮਿਲਾਵਟ ਪਰਿਖਣ ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਵਧ ਮੁੱਲ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਨ ਲਈ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਵਿਸ਼ਨ 2022 ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਮੱਧਿਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦੁੱਧ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਧ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਟੀਚਾ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ।

(Release ID: 1510966) Visitor Counter : 4

